

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU SZCZECINECKIEGO

ZA ROK 2022

Szczecinek, kwiecień 2023r.

Spis treści

SPIS TREŚCI	2
1. WPROWADZENIE	4
2. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ	4
3. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA	5
3.1. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA – ZADANIA PCPR	6
3.1.2. <i>Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego</i>	6
3.1.3. <i>Świadczenia w rodzinnej pieczy zastępczej</i>	7
3.1.4. <i>Wspieranie osób niepełnosprawnych</i>	9
3.1.5. <i>Usamodzielnienia wychowanków</i>	14
3.1.6. <i>Specjalistyczne usługi oraz poradnictwo</i>	14
4. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ	17
5. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA	17
5.1. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE	17
5.2. WIELOFUNKCYJNA PLACÓWKA POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU	18
5.3. PUNKT PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	19
5.4. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W BORNEM SULINOWIE	20
5.5. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ	20
6. KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	23
7. ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	24
8. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ	30
9. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI – ZADANIA ZLECONE	32
10. WNIOSKI KOŃCOWE	33

Podstawa prawna: art. 16a ustawy o pomocy społecznej

„Art. 16a”:

1. Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.
2. Zasoby, o których mowa w ust. 1 obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.
3. Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.
4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w Powiecie Szczecineckim. Jest to powiat ziemski, leżący w województwie zachodniopomorskim. Powiat Szczecinecki graniczy z powiatami: świdwińskim, drawskim, koszalińskim, białogardzkim, bytowskim, człuchowskim, złotowskim. Siedzibą powiatu jest Szczecinek. Powierzchnia Powiatu Szczecineckiego wynosi 1 765 km² co stanowi 7,71 % powierzchni województwa, 0,56% powierzchni kraju.

Gęstość zaludnienia w powiecie szczecineckim wynosi 44 osoby, w województwie 74 osoby, w kraju 124 osoby w przeliczeniu na km².

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane: o sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia Powiatu Szczecineckiego.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku, liczba ludności Powiatu Szczecineckiego wyniosła 76 533 mieszkańców, z czego 51,40 % stanowiły kobiety, a 48,60 % mężczyźni. Liczba ludności stanowi 4,58 % ludności województwa, 0,20 % ludności kraju. Struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,20 %, osoby w wieku produkcyjnym 59,40 %, a w wieku poprodukcyjnym 23,40 %.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 15,10 %. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 7,1 % dla kraju wynosi 5,4 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiecie Szczecineckim wyniosła 3 558, w tym 2 093 stanowiły kobiety, 1 465 mężczyźni, 41 obywateli Ukrainy. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,35 %. Na uwagę zasługuje fakt, iż stopa bezrobocia w powiecie jest znacznie większa od stopy bezrobocia zarejestrowanej dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia zarejestrowanej dla całej Polski.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w Powiecie Szczecineckim w 2022 roku uzyskało 3 287 osób, co stanowiło 4,29% wszystkich mieszkańców powiatu. W roku oceny, w stosunku do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 591 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się o 1 rodzinę. Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2022 roku żadna rodzina w sposób długotrwały nie korzystała z pomocy.

Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w podziale na płeć i grupy wiekowe.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym).

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	2 696	3 287	3 287
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE WYŁĄCZNIE NA PODSTAWIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	4	3	3
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	3	2	2
Wiek 0-17	4	0	0	0
Wiek produkcyjny *	5	4	3	3
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	4	3	3
Liczba osób w rodzinach	8	14	6	6
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	2	3	3
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	2	0	0
Wiek 0-17	11	0	0	0
Wiek 18-59	12	2	3	3
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	4	6	6
Liczba rodzin	15	4	5	5
Liczba osób w rodzinach	16	14	6	6

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej"

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia – zadania PCPR

Można wskazać cztery główne grupy zadań określające miejsce i rolę samorządu powiatowego w systemie pomocy społecznej.

Powiat odpowiada za:

- prowadzenie szeregu specjalistycznych usług dla różnych grup osób potrzebujących; są to m.in.: interwencja kryzysowa, informacja o prawach i uprawnieniach, pomoc uchodźcom, usługi z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wsparcie i opieka nad osobami umieszczonymi w domach pomocy społecznej;
- zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej. Centrum rekrutuje, prowadzi i wspiera rodziny zastępcze, kieruje dziećmi do placówki, ustala odpłatność za pobyt dzieci w placówce od rodziców biologicznych, wspiera w usamodzielnieniu wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- wspieranie kadry z gminnych ośrodków pomocy społecznej poprzez szkolenie oraz doradztwo metodyczne;
- zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a zwłaszcza za udzielanie pomocy i wsparcia osobom stosującym przemoc wobec bliskich. Realizując obowiązki wyznaczone przez zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Powiat Szczecinecki od trzynastu lat prowadzi oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc wobec bliskich. Od jedenastu lat to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku odpowiada za realizację tego zadania. W roku oceny po raz czwarty zorganizowano grupę psychologiczno – terapeutyczną dla osób doznających przemocy oraz po raz pierwszy grupę terapeutyczno – psychologiczną dla osób stosujących przemoc. Centrum na bieżąco świadczy również poradnictwo specjalistyczne zarówno dla osób stosujących przemoc jak i dla osób, które tej przemocy doznają;
- zadania z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym realizowane są na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zadania są podzielone **na: rehabilitację zawodową**, w której znajduje się m.in.: finansowanie instrumentów lub usług rynku pracy, dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej **oraz rehabilitację społeczną** w której znajduje się dofinansowanie do: likwidacji barier funkcjonalnych tj. likwidacja barier technicznych, architektonicznych oraz w komunikowaniu się z otoczeniem, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczno-pomocnicze, turnusów rehabilitacyjnych, usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

3.1.2. Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego

W Powiecie Szczecineckim, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, na podstawie zarządzenia Starosty Szczecineckiego nr 44/2011 z dnia 30.04.2011r. W związku z tym, działając na podstawie art. 76 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r., dokonano zmiany struktury organizacyjnej jednostki i powołano zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Osobami korzystającymi z pomocy i wsparcia działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w pierwszej kolejności są kandydaci na rodziny zastępcze, następnie funkcjonujące rodziny zastępcze, dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych oraz dorośli wychowankowie pozostający w strukturze rodziny zastępczej.

W 2022 roku w rodzinnych domach dziecka, spokrewnionych, zawodowych, niezawodowych rodzinach zastępczych przebywało łącznie 258 dzieci. Na terenie Powiatu Szczecineckiego 23 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia.

Zespół rodzinnej pieczy zastępczej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje swoje zadania zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W roku oceny zorganizowano szkolenie mające na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych oraz szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto Centrum zapewniło pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez m.in. uczestnictwo w grupie wsparcia, terapii psychologicznej, poradnictwie indywidualnego, pomoc wolontariuszy i rodzin pomocowych. Duże znaczenie w swojej codziennej pracy na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej ma współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ze środowiskiem lokalnym w tym: Sądem Rejonowym w Szczecinku, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Prokuraturą Rejonową w Szczecinku, Ośrodkiem Adopcyjnym Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Szczecinie, szkołami oraz ośrodkami zdrowia.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Szczecineckiego w ciągu roku przedstawiała się w sposób następujący: w 76 spokrewnionych rodzinach zastępczych – pozostawało 108 dzieci, w 31 niezawodowych rodzinach zastępczych – pozostawało 40 dzieci, w 6 zawodowych rodzinach zastępczych – pozostawało 31 dzieci, w 9 rodzinnych domach dziecka – pozostawało 79 dzieci.

3.1.3. Świadczenia w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnia każdej rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka.

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawa pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w roku 2022 przedstawiała się następująco:

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka :

- nie mniej niż 746,00 zł do 31 maja 2022r. Natomiast od 1 czerwca 2022r., kwota ta wynosiła 785,00 zł, w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- nie mniej niż 1 131,00 zł do 31 maja 2022r. Natomiast od 1 czerwca 2022r., kwota ta wynosiła 1 189,00 zł, w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Dodatek wychowawczy:

- 500,00 zł, na każde małoletnie dziecko umieszczone w pieczy zastępczej. Świadczenie to przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było wypłacane dla rodzin zastępczych do dnia 31.05.2022r.

Natomiast od dnia 01.06.2022r. dodatek wychowawczy dla rodzin zastępczych wypłacany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Liczba wypłaconych świadczeń w roku oceny wyniosła 845. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie dodatku wychowawczego wyniosła 417 730,25 zł.

- rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 227,00 zł do 31 maja 2022r. Natomiast od 1 czerwca 2022r. kwota ta wynosiła 239,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 227,00 zł do 31 maja 2022r. Natomiast od 1 czerwca 2022r. kwota ta wynosiła 239,00 zł miesięcznie.

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka Starosta może przyznać:

1. dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania w roku 2022 wyniosła 9 411,67 zł.
2. świadczenia na pokrycie:
 - niezbędnych kosztów związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej, całkowita kwota przyznanego świadczenia w roku 2022 wyniosła 26 625,70 zł.
 - kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo, całkowita kwota przyznanego świadczenia w roku 2022 wyniosła 13 250,00 zł.

Powyższe kwoty oraz zasady przyznania są uregulowane w Zarządzeniu Nr 2/2017 Starosty Szczecineckiego z dnia 11.01.2017r., w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodziny zastępczej, oraz Zarządzeniu Starosty Nr 18/2019 z dnia 17.04.2019r., w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodzinnego domu dziecka.

Zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczonych było powyżej 3 dzieci, zgodnie z cyt. ustawą otrzymywały od tut. Centrum, środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanymi z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych wydatków przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą. Zasady przyznawania powyższych środków reguluje ww. Zarządzenie Starosty Szczecineckiego. Zasadność tych środków musi zostać potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinie zawodowej starosta może raz do roku przyznać, także świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym gdy wymaga tego poprawa warunków zamieszkania dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej, bądź w przypadku konieczności pozyskania miejsc dla kolejnych dzieci, które będą umieszczone w tej rodzinie. Kolejną formą wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych jest możliwość zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W przypadku gdy w zawodowej rodzinie zastępczej przebywa powyżej 3 dzieci, Starosta zatrudnia osobę do pomocy dla zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej. Ponadto, w przypadku gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa więcej niż 4 dzieci Starosta zatrudnia również osobę do pomocy.

W Powiecie Szczecińskim na dzień 31.12.2022r. funkcjonowało 9 rodzinnych domów dziecka i 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 3 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy, obowiązek współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Każda gmina, zobowiązana jest do zwrotu określonej kwoty na rzecz utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu.

3.1.4. Wspieranie osób niepełnosprawnych

Kolejnym z zadań powiatu, realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest wspieranie osób niepełnosprawnych, zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w głównej mierze obejmuje dofinansowania dla osób niepełnosprawnych, legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, do:

- likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych tj. likwidacja barier technicznych, architektonicznych oraz w komunikowaniu się z otoczeniem,
- zakupu sprzętu rehabilitacyjnego do prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczno-pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów,

- turnusów rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

Wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie wykonywania podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, zwiększając tym samym aktywność zawodową i społeczną. Powyższe zadania są finansowane ze środków otrzymywanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznawanych według algorytmu oraz na podstawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. W roku 2022 Powiat Szczecinecki otrzymał środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań ustawowych w łącznej wysokości **3 779 995,00 zł**.

Poniższa tabela przedstawia, jaki był podział środków na rehabilitację zawodową i społeczną w latach 2021-2022.

Zadanie	Plan finansowy 2021	Plan finansowy 2022
Rehabilitacja zawodowa	549 249,55 zł	660 000,00 zł
Rehabilitacja społeczna	2 947 324,45 w tym WTZ 1 518 720,00 zł	3 119 995,00 zł w tym WTZ 1 812 720,00 zł
Razem	3 496 574,00 zł	3 779 995,00 zł

Środki finansowe zaplanowane na rehabilitację społeczną w wysokości 3 119 995,00 zł zostały przeznaczone na:

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej: 1 812 720,00 zł,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych: 326 029,22 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów: 717 200,37 zł,
- dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych: 224 462,41 zł,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 30 000,00 zł,
- dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zlecane przez samorząd powiatowy organizacjom pozarządowym i fundacjom: 9 583,00 zł.

Poniższa tabela przedstawia podział środków finansowych na poszczególne Warsztaty Terapii Zajęciowej w Powiecie Szczecineckim.

L.p.	Wyszczególnienie	Środki finansowe z PFRON	Środki finansowe Powiatu
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony Stowarzyszenie „ATUT” przez w Szczecinku	776 880,00 zł	86 340,00 zł
2.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach	1 035 840,00 zł	115 120,00 zł
3.	RAZEM	1 812 720,00 zł	201 460,00 zł

Dodatkowo od roku 2012, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje pilotażowy program Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Aktywny Samorząd”. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W roku 2022 w ramach programu można było ubiegać się o dofinansowanie w następujących formach wsparcia:

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:		
OBSZAR	NAZWA	KWOTY WYPŁACONE
A - likwidacja bariery transportowej	ZADANIE 1: Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.	22 518,75 zł
	ZADANIE 2 i 3: Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.	3 506,24 zł
B - Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym	ZADANIE 1, 3 i 4: Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.	123 102,14 zł
	ZADANIE 2: Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.	2 000,00 zł
C - Likwidacja barier w poruszaniu się	ZADANIE 1: Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.	38 020,40 zł
	ZADANIE 2: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	23 500,00 zł
	ZADANIE 3: Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości.	43 100,00 zł

	ZADANIE 4: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości.	2 670,00 zł
	ZADANIE 5: Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.	37 500,00 zł
D	Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.	22 311,78 zł
Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym)		72 826,35 zł
RAZEM		391 055,66 zł

Reasumując w roku 2022r. Centrum na realizację programu „Aktywny Samorząd” w ramach Modułu I udzieliło pomocy dla 57 wnioskodawców na ogólną kwotę 318 229,31 zł oraz dla 33 wnioskodawców w ramach Modułu II wykorzystując łącznie kwotę 72 826,35 zł.

Poniżej przedstawiamy, jak to zadanie było finansowane w roku 2022 w odniesieniu do 2021 oraz 2020 roku.

Program Aktywny Samorząd	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Moduł I	218 729,72 zł	249 958,44 zł	318 229,31 zł
Moduł II	90 885,50 zł	69 211,15 zł	72 826,35 zł
Koszty obsługi, promocji i ewaluacji	22 035,00 zł	39 508,76 zł	28 600,00 zł
Razem	331 650,22 zł	358 678,35 zł	419 655,66 zł

Od sierpnia 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku jest realizatorem programów „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!”. Dostępne Mieszkanie oraz Mieszkanie dla Absolwenta. Ich celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Do końca 2022r. wpłynął jeden wniosek w ramach programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla Absolwenta. Wniosek został pozytywnie oceniony, a z Wnioskodawcą została zawarta stosowna umowa na dofinansowanie w ramach programu na kwotę 42 524,18 zł. Środki finansowe w formie transz wypłacane są od 09.02.2023r. do 09.01.2026r.

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku z upoważnienia Starosty wystąpiło do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o środki finansowe w ramach programu wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Wystąpienie było poprzedzone złożeniem wniosku o przedmiotowe środki finansowe przez Stowarzyszenie ATUT WTZ w Szczecinku, które było zainteresowane prowadzeniem zajęć klubowych od 01.02.2022r. do 31.01.2023r. oraz Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach, który był zainteresowany prowadzeniem zajęć klubowych od 01.08.2022r. do 31.01.2023r.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej.

Realizacja programu „Zajęcia klubowe w WTZ” w 2022r. ,stan na dzień 31.01.2023r. na podstawie umowy nr KLU/000012/16/D z dnia 24 stycznia 2022r. oraz Aneksu nr 1 z dnia 05 sierpnia 2022r.

„Zajęcia klubowe w WTZ”		
I	Adresaci i beneficjenci	
1	Liczba WTZ, które otrzymały pomoc finansową na prowadzenie zajęć klubowych.	2
2	Liczba beneficjentów programu w ww. WTZ – tj. osoby niepełnosprawne, będące adresatami programu, które zostały objęte wsparciem w ramach programu (ogółem);	14
3	w tym (ad. pkt 2) osoby niepełnosprawne, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia;	11
4	w tym (ad. pkt 2) osoby niepełnosprawne znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.	3
II	Rozliczenie środków PFRON (w zł)	
1	Otrzymane środki PFRON na realizację programu w roku realizacji – łącznie.	62 914,50 zł
2	Środki PFRON wykorzystane na realizację programu w ramach finansowania zajęć klubowych w WTZ.	61 380,00 zł
3	Środki PFRON wykorzystane na pokrycie kosztów obsługi programu (maks.2,5% przyznanej kwoty na sfinansowanie zajęć klubowych w WTZ).	1 534,50 zł
4	Wykorzystane środki PFRON w ramach programu - ogółem (pkt 2 i 3).	62 914,50 zł
III	Wpływy podlegające zwrotowi do PFRON	
1	Odsetki od środków PFRON na wyodrębnionym rachunku.	0,00 zł
2	Środki na wyodrębnionym rachunku bankowym według stanu na ostatni dzień danego kwartału, które nie zostały wykorzystane w ramach realizacji programu.	0,00 zł

3.1.5. Usamodzielnienia wychowanków

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje zadania związane z usamodzielnieniem wychowanków pieczy zastępczej oraz ośrodków wymienionych w art. 88 ustawy o pomocy społecznej tj. młodzieżowych ośrodków socjoterapii, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych, ośrodków szkolno – wychowawczych (umieszczonych na podstawie postanowienia sądu). Ww. pomoc zostaje udzielona na podstawie art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011r. oraz art. 88 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.

Pomoc udzielona wychowankom w roku 2022 przedstawiała się następująco:

- rodzinna piecza zastępcza: w roku 2022 wypłacono 13 pomocy pieniężnych na usamodzielnienie w łącznej kwocie 50 599,00 zł. Z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej skorzystało 8 osób na kwotę 12 543,87 zł. Środki te wykorzystane były głównie na polepszenie warunków mieszkaniowych lub podnoszenie kompetencji zawodowych. Natomiast pomoc na kontynuowanie nauki została wypłacona w kwocie 151 572,74 zł.
- instytucjonalna piecza zastępcza oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze: w roku 2022 przyznano pomoc na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 36 104,50 zł, 2 osobom wypłacono świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej w łącznej wysokości 13 352,00 zł oraz 3 osobom wypłacono pomoc pieniężną na usamodzielnienie w łącznej wysokości 16 273,00 zł.

Ponadto, dorośli wychowankowie na bieżąco korzystają z poradnictwa socjalnego, prawnego, pomocy psychologicznej oraz doradztwa w różnych dziedzinach życia.

3.1.6. Specjalistyczne usługi oraz poradnictwo

Rolą administracji powiatowej jest poprawa efektywności systemu pomocy społecznej poprzez zapewnienie mieszkańcom gmin działających na obszarze powiatu dostępu do szeregu specjalistycznych usług, które mają charakter ponadlokalny. Zadanie to opiera się na zapisach ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku oraz Punkt Interwencji Kryzysowej, który istnieje od stycznia 2017r. jako komórka organizacyjna tutaj. Centrum, realizuje specjalistyczne usługi oraz poradnictwo poprzez świadczenie poradnictwa specjalistycznego dla wszystkich osób, które korzystają z pomocy tutaj. Centrum, m.in. dla rodzin zastępczych, osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie, rodziców biologicznych dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej, osób niepełnosprawnych, a także dla każdej osoby, z terenu Powiatu Szczecineckiego potrzebującej pomocy i wsparcia. Prowadzone są także porady psychologiczne dla członków rodzin zastępczych, oraz porady specjalistów ds. pracy z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej. W roku 2022 prowadzono także grupę korekcyjno – edukacyjną dla

osób stosujących przemoc, grupę terapeutyczno – psychologiczną dla osób doznających przemocy, grupę terapeutyczno – psychologiczną dla osób stosujących przemoc oraz „Szkoly dla rodziców” mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku zatrudnia 3 psychologów, 2 terapeutów, 1 terapeutę uzależnień oraz 1 prawnika. Zatrudnieni pracownicy socjalni na bieżąco prowadzą pracę socjalną w ramach swoich obowiązków służbowych.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA POWIAT – zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (w całym okresie sprawozdawczym) – ustawa o pomocy społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO - EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	16	15	15
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	4	3	4
Kwota świadczeń w złotych	3	22 280	8 581	10 410
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	2	1	1
Kwota świadczeń w złotych	5	8 815	3 674	3 674
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	3	3	2
Kwota świadczeń w złotych	7	11 636	4 907	4 907
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	1	0	1
Kwota świadczeń w złotych	9	1 829	0	1 829
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	3 496 574	3 779 995	4 161 759

POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	60	36	40
Wartość dofinansowania w złotych	12	383 934	224 462	220 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	271	220	210
Wartość dofinansowania w złotych	14	382 227	326 029	320 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	508	543	580
Wartość dofinansowania w złotych	16	631 060	717 171	716 274
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	87	90	80
Wartość dofinansowania w złotych	18	319 170	417 480	300 100
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	87	90	80
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	2	5	5
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	46	190	3
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	24 912	30 000	348 40

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Na każde małoletnie dziecko umieszczone w pieczy zastępczej przysługiwał dodatek wychowawczy w wysokości 500,00 zł. Świadczenie to przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było wypłacane dla rodzin zastępczych do dnia 31.05.2022r. Od dnia 01.06.2022r., powyższy dodatek wypłacany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Liczba wypłaconych świadczeń w roku oceny wyniosła 845. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie dodatku wychowawczego wyniosła 417 730,25 zł.

Wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymują wsparcie w postaci dodatku, świadczenia wychowawczego – tzw. 500 +. Świadczenie jest wydatkowane na szczególne potrzeby dziecka np. hobby wymagające poniesienia dużych kosztów, specjalistyczny sprzęt itd. Środki, które pozostaną, zostaną wypłacane dziecku po jego usamodzielnieniu, opuszczeniu instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2022 wypłacono świadczenia dla 21 wychowanków, łącznie w kwocie 77 248,49 zł.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W Powiecie Szczecineckim prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu Powiatu Szczecineckiego:

5.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Szereg zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy, polityki prorodzinnej, profilaktyki i pieczy zastępczej Starosta realizuje poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które zostało powołane Uchwałą Nr IV/14/99 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 28 stycznia 1999 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu, realizującą zadania dotyczące: pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, przeciwdziałania przemocy, opieki nad dzieckiem i rodziną, a także wspierania osób niepełnosprawnych, współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wsparcia uchodźców i repatriantów.

Od stycznia 2012 roku, a więc od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, realizuje również zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Szczecineckiego.

Baza lokalowa, w której znajduje się jednostka jest całkowicie pozbawiona barier architektonicznych, a tym samym jest przystosowana do kompleksowej obsługi osób niepełnosprawnych.

5.2. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku

Od 2020r. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie zgodnie z Uchwałą nr XXII/161/2020 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 20 marca 2020r., znajduje się w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza realizująca zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z póź. zm) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U z 2011r. nr 292 poz. 8870).

Zadaniem placówki jest zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej całodobowej opieki i wychowania, zaspokojenie niezbędnych potrzeb rekompensujących brak opieki rodzica, oraz podjęcie działań na rzecz powrotu małoletnich do rodziny biologicznej. Placówka obejmuje swoich wychowanków działaniami terapeutycznymi, zapewnia dostęp do kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości intelektualnych.

W roku 2022 w placówce przebywało 21 wychowanków. 18 wychowanków w wieku od 1-19 roku życia w normie intelektualnej, 3 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce nie mogą być umieszczane dzieci poniżej 10 roku życia. Jednak dopuszcza się możliwość umieszczenia dziecka poniżej 10 roku życia w przypadku gdy w tej samej placówce przebywa matka biologiczna lub ojciec biologiczny oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Mając na uwadze powyższe w placówce przebywało 2 małoletnich dzieci poniżej 10 r.ż., 1 umieszczone wraz z matką oraz 1 wraz z rodzeństwem. W placówce również za zgodą Dyrektora przebywał 1 pełnoletni wychowanek z uwagi na kontynuację nauki.

W ciągu roku placówkę opuściło 7 wychowanków w tym: 1 dziecko umieszczone zostało w rodzinie zastępczej na terenie powiatu człuchowskiego, 3 wychowanków usamodzielniało się, 3 wychowanków . do domu rodzinnego powróciło. Placówka w roku 2022 przyjęła 6 małoletnich.

W roku sprawozdawczym w placówce umieszczeni byli wychowankowie z poszczególnych powiatów: powiat szczecinecki – 5, powiat obornicki -2, powiat kołobrzeski -6, powiat świdwiński -1, powiat szczeciński – 1, powiat grudziądzki – 3, powiat koszaliński -2. Łączne środki finansowe przekazane przez ww. powiaty wyniosły 691 379,35 zł.

Instytucjonalna piecza zastępcza współpracowała z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowymi w Szczecinku, Obornikach, Białogardzie i Kołobrzegu, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Ośrodkiem Adopcyjnym, jak również z placówkami szkolnymi, ośrodkami zdrowia. Pracę wychowawców wspierały również organizacje pozarządowe w tym: Stowarzyszenie DROGOWSKAZ ze Szczecinka , Fundacja ONE DAY z Warszawy. Organizacja pracy wszystkich pracowników pedagogicznych i specjalistów przebiegała w ruchu ciągłym i dostosowana była do liczby przebywających w placówce dzieci, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5.3. Punkt Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej

W ramach powyższego zadania prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo oraz szereg programów i zajęć dedykowanych dla mieszkańców Powiatu Szczecineckiego. Zadanie to opiera się na zapisach ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku oraz Punkt Interwencji Kryzysowej, który istnieje od stycznia 2017r. jako komórka organizacyjna Centrum, realizuje je poprzez świadczenie poradnictwa specjalistycznego m.in. dla rodzin zastępczych, osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie, rodziców biologicznych dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej, osób niepełnosprawnych, a także dla każdej osoby, z terenu Powiatu Szczecineckiego potrzebującej pomocy i wsparcia. Tut. Centrum w ramach **Punktu Interwencji Kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie** zatrudnia 3 psychologów, 2 terapeutów, 1 mediatora, 1 terapeutę uzależnień oraz 1 prawnika. Z nieodpłatnego poradnictwa mogą skorzystać wszystkie pełnoletnie osoby z terenu Powiatu Szczecineckiego znajdujące się w trudnej, kryzysowej sytuacji.

W roku 2022 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało ok. 446 osób, z czego większość regularnie uczęszczała na terapię, lub kilkakrotnie korzystała z poradnictwa np. prawnego.

Realizując obowiązki wyznaczone przez zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tut. Centrum od trzynastu lat prowadzi **oddziaływania korekcyjno – edukacyjne** dla osób stosujących przemoc wobec bliskich. W roku 2022 z ww. zajęć skorzystało 15 osób.

W ubiegłym roku po raz czwarty zorganizowano **grupę psychologiczno – terapeutyczną dla osób doznających przemocy**, w której uczestniczyło 5 kobiet oraz po raz trzeci odbyły się **zajęcia grupy terapeutycznej – psychologicznej dla osób stosujących przemoc**, w której udział wzięło 8 osób.

Po raz pierwszy zorganizowano, całoroczną grupę wsparcia dla osób doznających przemocy. Grupa jest otwarta, nie ma stałej liczby uczestników, skierowana jest do kobiet. Ze względu na zainteresowanie i potrzeby to działanie jest kontynuowane w bieżącym roku.

Ponadto, w ramach poradnictwa specjalistycznego, podnoszenia kompetencji wychowawczych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie tut. Centrum prowadziło zajęcia w ramach „**Szkoły dla rodziców – Kompetentni rodzice**”. Z powyższego wsparcia łącznie skorzystało 21 osób, zajęcia odbywały się w okresie od lipca do listopada 2022r.

W październiku 2020 roku, został utworzony Hostel z miejscami noclegowymi przeznaczony dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej ze szczególnym uwzględnieniem rodzin doznających przemocy od bliskich. Hostel został umiejscowiony w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w Punkcie Interwencji Kryzysowej. Hostel mieści się przy Ośrodku Konferencyjnym w Bornem Sulinowie. Składa się z dwóch pokoi (3 i 2 osobowych), aneksu kuchennego, jadalni, węzła sanitarnego. Hostel posiada miejsca dla 5 osób. W roku sprawozdawczym, w grudniu zabezpieczenia wymagał jeden starszy mężczyzna, który zgłosił przemoc ze strony żony i zięcia. Z uwagi na to, że mężczyzna obawiał się o swoje zdrowie i życie, zamieszkał w hostelu, który opuścił po unormowaniu sytuacji w domu.

5.4. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Szczecineckiego realizującą zadania związane z zapewnieniem całodobowej opieki dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. Dom ma zasięg ponadlokalny i jest placówką pobytu stałego. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jedyną tego typu placówką prowadzoną przez Powiat Szczecinecki. Działalność statutowa Domu realizowana jest od roku 1999. Decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego zezwolono Staroście Szczecineckiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych na czas nieokreślony.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie spełnia wszystkie standardy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej. Decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 04.06.2018r. podział miejsc przedstawia się następująco: łącznie 162 miejsca w tym 52 miejsca dla osób w podeszłym wieku, 110 dla osób somatycznie chorych.

5.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Aktualnie na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej są to:

- WTZ w Barwicach przy Ośrodku Pomocy Społecznej - terapią objętych jest 40 uczestników z terenu Miasta i Gminy Barwice i Gminy Grzmiąca.
- WTZ w Szczecinku, prowadzony przez Stowarzyszenie „Atut” - terapią objętych jest 30 uczestników z terenu Miasta Szczecinka.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, czynną przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku. Czas trwania zajęć w warsztacie wynosi 35 godzin tygodniowo i 7 godzin dziennie przez 11 miesięcy w roku.

Warsztat przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, które ukończyły 16 lat, posiadających orzeczoną znaczący lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, a także posiadających wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej ustalone w treści orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	162	162	162
Liczba osób korzystających	2	155	161	161
Liczba osób umieszczonych	3	21	27	27
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	1	1	1
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	4	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	98	105	104
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	8 351 356	9 295 938	10 355 450
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	4	4
Liczba osób korzystających	9	0	5	4
Liczba osób umieszczonych	10	0	4	4
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek- liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	10 529	10 529

PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (POWIATOWE)				
Liczba osób korzystających	14	314	446	450
Kadra placówek – liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	16	68 686	137 331	136 600
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	17	14	14	14
Liczba osób korzystających	18	14	21	14
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	14	14	14
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	1 062 905	1 213 669	1 438 250
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	21	70	70	70
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	22	20	20	20
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	23	1 687 490	1 812 720	1 938 720

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Na ostatni dzień roku oceny, kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku liczyła 35 pracowników zatrudnionych na 33,75 etatach.

Zgodnie ze strukturą organizacyjną w Jednostce funkcjonują:

1. Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
2. Zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej,
3. Zespół ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy osobom starszym,
4. Zespół ds. finansowo – administracyjnych,
5. Samodzielne stanowisko ds. wsparcia specjalistycznego – Punkt Interwencji Kryzysowej.

Powyższe Zespoły reprezentują Kierownicy oraz Główny księgowy.

Wśród pracowników 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie 30 pracowników posiada wykształcenie wyższe, a 2 wykształcenie średnie. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 4 pracowników.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w roku 2022 środki finansowe wydatkowane w ramach budżetu na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły 9 309 321,00 złotych. Poziom wydatków całego budżetu w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 382 344,00 zł (tj. o 4,28%).

Największy spadek wydatków wystąpił w rozdziale:

85508 – *Rodziny zastępcze*, gdzie ujmowane są koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej – zmniejszenie wydatków o 474 774,00 zł, co jest związane z zakończeniem realizacji wypłaty świadczeń wychowawczych 500+, tj. zadania zleconego, które od czerwca 2022r. przejął ZUS. I tak w roku 2021 realizacja tego zadania związana była z wydatkowaniem kwoty 1 101 668,00 zł, a w roku 2022 było to już tylko 418 859,00 zł (spadek o 682 809,00 zł). Wydatki na rodzinną pieczę zastępczą w ramach zadań własnych wzrosły w tym samym okresie z 4 547 107,00 zł do 4 755 743,00 zł (wzrost o 208 035,00 zł), co w rezultacie daje omawiany spadek wydatków „per saldo” o 474 774,00 zł.

Największy wzrost wydatków wystąpił w rozdziale:

85395 – *Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej*, gdzie ujmowane są głównie koszty realizacji projektów unijnych – wzrost o 489 711,00 zł.

W roku 2022 wydatkowano następujące kwoty na realizację poszczególnych projektów:

- Projekt „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” - 415 208,00 zł
- Projekt „Pomoc osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie na terenie powiatu szczecineckiego” – 208 347,00 zł
- Projekt „Zaopiekowani” – 5 000,00 zł

Najwyższy poziom wydatków wystąpił w *dziale 855 – Rodzina* - wydatkowano 6 510 264,00 zł, co stanowi 69,93 % ogólnych wydatków budżetu (spadek udziału z 78,02% w roku 2021), w tym:

- rozdział 85508 - *Rodziny zastępcze* - wydatkowano 5 174 011,00 zł, co stanowi 55,58% budżetu (spadek udziału z 63,28%)
- rozdział 85510 - *Działalność placówek opiekuńczo wychowawczych* - wydatkowano 1 335 263,00 zł, co stanowi 14,34% budżetu (udział pozostał na poziomie roku poprzedniego).

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH
POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	8 926 977	9 309 321	9 520 207
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	8 926 977	9 309 321	9 520 207
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	x	x	x
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	x	x	x
85156 – Składka na ubezpieczenie zdrowotne dla osób nie objętych ubezpieczeniem zdrowotnym	7	8 426	8 928	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	8	8 426	8 928	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	9	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	x	x	x
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	x	x	x
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	13	158 276	214 777	140 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	158 276	214 777	140 500
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	15	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	x	x	x
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	17	x	x	x
w tym: w budżecie OPS	18	x	x	x

85215 - Dodatki mieszkaniowe	19	x	x	x
w tym: w budżecie OPS	20	x	x	x
85216 - Zasiłki stałe	21	x	x	x
w tym: w budżecie OPS	22	x	x	x
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (w tym roboty publiczne)	23	1 358 501	1 541 995	1 844 700
w tym: w budżecie PCPR	24	1 358 501	1 541 995	1 844 700
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	25	x	x	x
w tym: w budżecie OPS	26	x	x	x
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	27	68 686	137 331	136 600
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	68 686	137 331	136 600
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	29	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	x	x	x
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	31	x	x	x
w tym: w budżecie OPS	32	x	x	x
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	33	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	x	x	x
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	35	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	x	x	x
85232 - Centra Integracji Społecznej	37	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	x	x	x

85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	39	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	x	x	x
85295 - Pozostała działalność	41	5 000	10 000	10 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	5 000	10 000	10 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych (środki powiatu na WTZ)	43	168 770	201 460	215 600
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	168 770	201 460	215 600
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	45	x	x	x
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	46	x	x	x
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	47	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	x	x	x
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej (w tym projekty unijne)	49	194 885	684 566	484 147
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	194 885	684 566	484 147
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	51	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	x	x	x
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	53	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	x	x	x

855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	55	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	x	x	x
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	57	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	x	x	x
85504 - Wspieranie rodziny (projekt COVID i 300+)	59	246	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	246	0	0
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	61	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	x	x	x
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	63	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	x	x	x
85507 - Dzienni opiekunowie	65	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	x	x	x
85508 - Rodziny zastępcze	67	5 648 775	5 174 001	5 151 850
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	5 648 775	5 174 001	5 151 850
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	69	1 315 412	1 335 263	1 518 250
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	1 315 412	1 335 263	1 518 250

85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	71	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	x	x	x
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	73	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	x	x	x
85578 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	75	x	x	x
w tym: w budżecie OPS / PCPR	76	x	x	x
85595 – Pozostała działalność (świadczenia wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym w Polsce)	77	x	x	18 560
w tym: w budżecie OPS / PCPR	78	x	x	18 560

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

Projekt Akademia Przyszłości

Projekt realizowany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, finansowany w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego w latach 2014-2020, dedykowany do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu województwa zachodniopomorskiego. W projekcie w roku 2022 udział brało 8 wychowanków, opiekę nad grupą prowadziło 3 opiekunów. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu skierowane były do wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę, a ich celem było nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywność społecznej młodzieży m.in. poprzez udział w szkoleniach, warsztatach umiejętności społecznych i kursach zwiększających szanse na zakończone sukcesem usamodzielnienie.

W ramach programu realizowany był cykl zajęć dotyczący skutecznej komunikacji i asertywności. W roku 2022 w kursach zawodowych zwiększających szanse na rynku pracy wzięło udział 4 wychowanków z czego 2 uzyskało certyfikaty ukończenia kursu.

Powiat Szczecinecki nie ponosi kosztów związanych z uczestnictwem w Projekcie, całkowity koszt jest pokrywany ze środków Unii Europejskiej. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie.

Projekt „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”

Projekt "Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży" realizowany przez Lidera – Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego w partnerstwie m.in. z Powiatem Szczecineckim. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014–2020; Priorytet VII – Włączenie społeczne; Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” jest zwiększenie dostępności usług społecznych, w szczególności środowiskowych i opiekuńczych przez wspieranie rodziny i pieczy zastępczej w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, podniesienie kompetencji rodzicielskich oraz społecznych dzieci i młodzieży (z uwzględnieniem wychowanków pieczy i usamodzielnianych), zmierzające do wzmocnienia umiejętności adaptacyjnych, wykorzystywania zasobów własnych i środowiska celem nabycia umiejętności radzenia sobie z kryzysem. Projekt wspiera rodzinę, wzmacnia jej kompetencje jako całość w oparciu o pracę z rodzicami i dziećmi.

W ramach Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży Projekt przewiduje: usługi wsparcia dostosowane do potrzeb beneficjentów m.in.: warsztaty kreatywne, trening zastępowania agresji, socjoterapię, warsztaty wyjazdowe, kolonie i obozy profilaktyczne, warsztaty edukacji społeczno-ekonomicznej, pomoc psychologa, terapeuty; pomoc prawną dla rodzin i inne. Nabór beneficjentów do projektu jest ciągły.

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w ramach projektu objęło wsparciem łącznie 262 osoby. Na terenie Powiatu Szczecineckiego w ubiegłym roku zostały przeprowadzone następujące działania: dwudniowe szkolenie wzmacniające kompetencje wychowawcze pod nazwą „ Dziecko z zaburzoną więzią i traumą nadużyć”, integracyjne warsztaty kulinarne dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, czterodniowy wyjazd do Warszawy połączony z warsztatami wzmacniającymi kompetencje wychowawcze, trzydniowy wyjazd do Poznania połączony ze szkoleniem podnoszącym kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych, zajęcia hipoterapeutyczne dla dzieci, kolonia letnia o charakterze turystyczno-krajoznawczym z elementami profilaktyczno-socjoterapeutycznymi dla 45 dzieci, zajęcia socjoterapeutyczne dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, warsztaty dla dzieci prowadzone przez asystentów dorastania, letnie oraz zimowe warsztaty jeździeckie, półkolonia letnia oraz zimowa z językiem angielskim, letnie oraz zimowe warsztaty dla dzieci oraz cykl rodzinnych warsztatów zorganizowanych na terenie Fundacji Stanisława Karłowskiego w Juchowie. Ponadto sześcioro dzieci wzięło udział w Intensywnych Treningach Wyjazdowych, które miały wymiar terapeutyczny oraz przyczyniły się do rozwoju umiejętności społecznych.

Obecnie trwa kolejny nabór do Intensywnych Treningów Wyjazdowych, które mają się odbyć w czerwcu b.r. Ponadto w 2023r. jest zaplanowana m.in. realizacja kolonii terapeutycznej dla ok. 40 dzieci, beneficjentów projektu.

Projekt „PRZEMOC MA TWARZ – PROFILAKTYKA DOBRA TAKTYKA. Edycja III”

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku otrzymało dofinansowanie w ramach Programu Osłonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach „WSPIERANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE” EDYCJA 2022 na realizację działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania zaplanowane zostały w ramach PRIORYTETU II tj. poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie. Program był realizowany w okresie od maja do grudnia 2022r. Całkowity koszt projektu wynosił: 81 170,00 zł. Natomiast otrzymane dofinansowanie wynosiło: 38 090,00 zł.

Zrealizowano działania:

- szkolenie specjalistyczne dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy – skorzystało 20 osób,
- 6 spotkań doradczych dla pracowników działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – uczestniczyło 39 osób,
- zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego – skorzystało 99 osób,

- 5 spotkań informacyjno – edukacyjnych w miejscowościach wiejskich , dla osób dorosłych – uczestniczyło 55 osób,
- w 11 szkołach Powiatu Szczecineckiego odbyły się spotkania informacyjno – edukacyjne dla dzieci – w zajęciach wzięło udział 730 uczniów,
- opracowanie materiałów informacyjnych i ich dystrybucja,
- warsztaty z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich pod tytułem „Kompetentni rodzice”.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone

Powiat Szczecinecki w ramach zadań zleconych w 2022r. w trybie działalności pożytku publicznego z zakresu *Przeciwdziałania zjawiskom ubóstwa* zlecił dwóm organizacjom pozarządowym prowadzenie działań, podpisując stosowne umowy na łączną kwotę **10 000, 00 zł**.

W powyższym obszarze pomocy społecznej dofinansowano zadania w zakresie:

- pn. ” Pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób” na kwotę **5 000,00 zł**. Celem zadania było pozyskiwanie żywności i rozprowadzenie jej do organizacji bezpośrednio zajmujących się osobami bezrobotnymi, niepełnosprawnymi, rodzinami wielodzietnymi, dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych. Są to grupy społeczne, którym potrzebna jest szeroko pojęta pomoc społeczna, począwszy od zaspokojenia podstawowych potrzeb życia codziennego, jak pożywienie, ubranie, potrzeby edukacyjne. Powyższe zadanie realizowane było przez Bank Żywności w Nowych Bielicach, który szuka, przejmuje i zagospodarowuje nadwyżki żywności. Pomaga przede wszystkim tym potrzebującym, którzy żyją na granicy ubóstwa zmniejszając tym samym obszary niedożywienia. Bank bezpłatnie wspiera organizacje i placówki, które, na co dzień zajmują się opieką nad grupami najuboższymi i wykluczonymi społecznie. Dotacja została przeznaczona na częściowe pokrycie kosztów transportu żywności.
- pn. „Wspieranie najuboższych mieszkańców Powiatu Szczecineckiego” na kwotę **5 000,00 zł**. Celem zadania było wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej poprzez dostarczanie i przekazywanie pozyskanej ze sklepów, marketów i dyskontów żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia. Powyższe zadanie realizowane było przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie, Koło Terenowe Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Poszkodowanym w Wypadkach Drogowych w Szczecinku.

Dotacja została przeznaczona na częściowe pokrycie kosztów transportu żywności do potrzebujących mieszkańców Powiatu Szczecineckiego.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Powiatu Szczecineckiego za 2022 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych.

Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

- Analiza i ocena zasobów pomocy społecznej Powiatu Szczecineckiego
- Infrastruktura i kadra pomocy społecznej

Powiat Szczecinecki jest organem prowadzącym dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, w strukturę którego od 01.07.2020r. wchodzi: Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku oraz Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Działalność wszystkich ww. jednostek prowadzona jest w budynkach stanowiących własność Powiatu. Ww. jednostki są całkowicie dostosowane do obsługi klientów niepełnosprawnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od roku 2009 zajmuje lokal w budynku przy ulicy Wiatracznej 1. Zamierzeniem Starosty było stworzenie kompleksowej obsługi mieszkańców Powiatu Szczecineckiego w zakresie szeroko rozumianej pomocy.

Zgodnie z założeniami w jednym budynku znajdują się instytucje, które świadczą pomoc tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz z Wielofunkcyjną Placówką Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. W sąsiedztwie PCPR znajduje się Magazyn Żywności, w którym wydawana jest żywność dla najuboższych mieszkańców powiatu. Usytuowanie wszystkich tych jednostek i placówek w bezpośrednim sąsiedztwie gwarantuje kompleksowe i bezpośrednie wsparcie osób potrzebujących.

Dom Pomocy Społecznej i Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie prowadzone przez powiat posiadają odpowiednie standardy określone przepisami prawa, dzięki czemu uzyskały pozwolenia na stałe prowadzenie działalności. Co roku powiat przeznacza środki finansowe na remonty i modernizację tych obiektów. We wszystkich jednostkach organizacyjnych powiatu oraz placówkach niepublicznych pracuje wykwalifikowana kadra, która systematycznie podnosi swoje kompetencje.

Realizacja zadań własnych i zleconych

Powiat realizuje większość zadań własnych przypisanych mu stosownymi ustawami z zakresu pomocy społecznej oraz przeznaczają na to stosowne środki finansowe. Na terenie powiatu w roku 2022 funkcjonował jeden dom pomocy społecznej, jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego. Powiat jest zobowiązany do zapewnienia opieki i bezpieczeństwa dziecku, które jest tego pozbawiane w domu rodzinnym, zadanie to realizuje poprzez organizowanie i finansowanie odpowiedniej liczby miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych różnego typu.

Zapisy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nałożyły na samorząd powiatowy wiele nowych zadań, nie zapewniając przy tym dodatkowych środków finansowych. Zarząd Powiatu w zależności od możliwości budżetowych realizuje wszystkie zadania zarówno obligatoryjne, jak i fakultatywne, na podstawie opracowanych i przyjętych zasad. Na dzień 31 grudnia 2022r. na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonowało 76 spokrewnionych rodzin zastępczych, 31 niezawodowych rodzin zastępczych, 6 zawodowych rodzin zastępczych w tym 3 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 9 rodzinnych domów dziecka.

Oprócz zadań własnych samorząd powiatowy realizuje również wiele zadań zleconych, finansowanych z budżetu Państwa jak i ze środków unijnych. Szeroki zakres działań prowadzony jest również ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, m.in. w ramach programu pn. „Aktywny Samorząd”. Dzięki realizacji zadań w ramach ww. programu możliwe jest prowadzenie wielu przedsięwzięć i inwestycji mających na celu poprawę jakości życia naszych mieszkańców.

Powiat za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie realizuje także zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc wobec bliskich. Jest to zadanie w całości finansowane z budżetu Państwa.

Potrzeby z zakresu pomocy społecznej na lata następne

Miniony rok postawił przed jednostkami pomocy społecznej niełatwe dodatkowe zadania. Trwająca wojna w Ukrainie czy skutki izolacji społecznej związane z pandemią, spowodowały wzrost podopiecznych, którzy poszukują wsparcia w postaci schronienia, pomocy bytowej, poradnictwa specjalistycznego czy interwencji kryzysowej. W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Działania wykonywane przez pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to także praca socjalna, a przede wszystkim działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Dokonana analiza niniejszego dokumentu wskazuje na dobrze rozwiniętą infrastrukturę socjalną w Powiecie Szczecineckim. Pojawia się jednak duża potrzeba dalszego rozwijania placówek wspierających osoby niepełnosprawne, rodzinnej opieki zastępczej oraz poradnictwa specjalistycznego czy interwencji kryzysowej i jego dostępności dla coraz większej liczby mieszkańców Powiatu Szczecineckiego.

System pomocy społecznej w Powiecie Szczecineckim tworzą placówki, które uzupełniają się nawzajem swoją działalnością. Zarówno osoby niepełnosprawne, jak i inne znajdujące się w trudnej sytuacji uzyskują niezbędne, potrzebne wsparcie. Dlatego należy dołożyć starań, aby pomoc społeczna w Powiecie Szczecineckim nadal funkcjonowała na wysokim poziomie i w pełni zaspakajała potrzeby jego mieszkańców. Wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania rodzinnych form opieki poprzez tworzenie rodzinnych domów dziecka i zawodowych rodzin zastępczych. Dlatego też zasadne byłoby rozważenie nowej inwestycji w postaci budowy dwóch domów jednorodzinnych z przeznaczeniem dla kandydatów na prowadzenie rodzinnych domów dziecka. Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonują zawodowe rodziny zastępcze, które wyrażają chęć przyjęcia większej liczby dzieci do pieczy zastępczej jednak z uwagi na brak odpowiednich warunków mieszkaniowych nie spełniają wymogów do przekształcenia w rodzinne domy dziecka. Potrzebą w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej jest również zabezpieczenie środków finansowych na okoliczność przekształcenia rodzin zastępczych na zawodowe bądź rodzinne domy dziecka.

Istotną kwestią jest również rozwijanie poradnictwa specjalistycznego w formie doradztwa prowadzonego przez gminy, a także wdrażania programów profilaktycznych niezbędnych do nabycia umiejętności przewycięzania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, co niejednokrotnie pozwoliłoby na ochronę dzieci przed rozdzieleniem ich z rodzicami naturalnymi.

Szczególną grupą społeczną, która znajduje się w kwestii zainteresowania samorządu powiatowego są osoby niepełnosprawne. Z przeprowadzonej analizy wynika, że szczególnego wsparcia wymagają osoby z zaburzeniami psychicznymi, które w wielu przypadkach nie są w stanie funkcjonować samodzielnie w środowisku. Część tych osób wymaga opieki całodobowej poprzez skierowanie do domu pomocy społecznej. Dlatego zasadnym byłoby przeanalizowanie możliwości utworzenia domu pomocy społecznej o tym profilu, który swoją opieką otoczyłby osoby wymagające wsparcia.

Bardzo ważnym ogniwem wsparcia osób niepełnosprawnych w naszym powiecie jest zakład aktywności zawodowej. Placówka ta wypełniła lukę, która jest pomiędzy warsztatem terapii zajęciowej, a zakładem pracy chronionej w procesie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Uczestnicy warsztatów powinni kontynuować terapię i podejmować zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej.

Podopieczni warsztatów widzą sens swojej terapii, kiedy wiedzą, że obok istnieje zakład, który ich zatrudni, gdy nabędą określoną sprawność i umiejętności. Wizja realnej szansy na zatrudnienie wzmaga bowiem motywację i efektywność każdego człowieka, nie tylko tego, który jest dotknięty niepełnosprawnością.

Niewątpliwie ważną potrzebą wsparcia społecznego jest dobrze funkcjonująca interwencja kryzysowa. Zasadnym byłoby stworzenie ośrodka, którego specjaliści, reagując w kryzysie podopiecznego, świadczyliby usługi nie tylko w specjalistycznym gabinecie, ale na terenie całego powiatu podczas np. wypadków, zdarzeń losowych lub zdarzeń związanych z przemocą rodzinną i rówieśniczą. Dotychczasowa współpraca z sądami, policją, oświatą czy służbą zdrowia wskazuje na bardzo duże potrzeby w tym zakresie i niewątpliwie znacząco poszerzyłoby to wachlarz wsparcia naszych mieszkańców.